

16.85x24.77	1	עמוד 3	הארץ - תרבות וספרות	02/11/2012	34261277-2
20524					

עוצם עין אחת | עוזי צור

פופ פו פו פופ

יואב בראל – "Pop Works", גלריה Tempo Rubato, יפו

ב"כוח", כלומר מרביק על עפעפיהם, וכך הם הווים בהקיק. לכל אחד מהם זילברמן מן גוזר ותופר חליפה מאותו נייר מצהיב מיושן של הרקע, ויוצר מגזרות יפות ועי-רינות, הנוטות לזמן עבר, אל נוסטלגיה חושנית ומהורקת. בהמשך מוצגות פנים עצומות עיניים של עלמה או עלם, שנגזרו מרפרודוקציה של ציור, מוקפות במערבוי-לת של מחלפות שיער בלונדיני הסוכר את הפה הצועק. במסגרת עץ ישנה לכוד הקו-לאו' "דיוקן עצמי", ובו נראה מגבו חחור בחליפה שחורה, רוכב על אופניים ככביש "ללא מוצא", מחזיק עיתון יומי שבו אולי יעטוף את "הדג" המרחף למולו, העשוי שיער ערמוני. השיער הוא מוטיב מסתורי, מיני, חלומי או מסויט.

גרשוני עוקר את עיני פסלי הגיבורים של העולם הקלאסי, ומותיר בהן את ריק-נות הנצח. דמותו הפטריארכלית של קיסר ממלא את הפריים כולו. בראשו עז ההבעה המגולף בשיש גזר גרשוני את העיניים, והניח את הראש בשביל החלב, המשמש רקע. כנגדו, בקולאו' אחר, ראשו של אפולו עטור התלתלים מתבונן בעיניו החסרות מבעד לעמור-דורי המשמש לו מיקרוסקופ, בשברי פסלים יוונים, ועירים, דגימה מיקרו-סקופית של ראייה ועיוורון השרה שיר הלל ליופי לשמו ולרדו החופשית של היוצר לאורך ההיסטוריה האנושית.

הקולאו' הנחשק מכולם בסדרה זו הוא ראשו של נעד, שהזמן איפר את פניו הענוגות בפיה, וגרשוני השכין את הקוסמי בעיניו החסרות, עוטה לשעריו כתר של כנפי פפרים, ומר-סיף עלה שעליו יש זכוב. החיבור הזה של רגעיות החרקים ונצח האבן עם פוך הזמן והעיניים העיוורות הרואות כל - הוא משל ויוואלי נדיר ביופיו על אדם ואמ-נות. גרשוני מציג סדרה נוספת ושונה של קולאו'ים, שכל אחד מהם בנוי כנוסחה, כמאזן כוחות של מרכיבים שונים, ובכל קולאו' משתנה הדימוי הממלא. מרכיב אחד הוא צילום רישומי של בחד או גבר, ראש או דמות, המתבונן אדיש, מפתה. גרשוני מחבר לו מרכיב של צילום שחור-לבן, גרפי או מלא, כאיור בארוקי. המר-כיב השלישי, המאזן בין השניים, הוא של צורות גיאומטריות מופשטות. אחת גזורה בנייר המצהיב שעליו מודפסים גם הדמות והאיור, והשנייה מנייר לבן-תכלכל. מאזני הכוחות הלייריים לוקחים את אמנות הקו-לאו' למחוז אחר של חלום נבון.

מפוסקות, שיערה בלונדי, לגופה מעיל גשם ארום, וכף ידה מחליקה אל מפשעתה הכ-מעט גלויה. הרקע הירוק, הרעיל, האחיד, מקפיץ את אודם מעילה ואת מיניותה המ-תגרה והקרה, וצלב חד ומחלט בשחור וצהוב מפלח זכרי את הרקע. לידה, חושני מכולם, כמעט כאגון שילה אך ללא הייסורים ורק עם העונג, מוצג "ללא כותרת", שבו אשה מק-פלת את גופה, מוצצת אצבע כילדה-אשה. היא רשומה רק במתאר רק של עיפרון הזורם אחיד ומעוצב, וכתם הצבע היחיד הוא של הגרביון הארום - כתם המבליט את רגישות הקו המתווה את גופה ופניה. התערוכה תוצג עד 24.11

"קשר עין" - שי זילברמן ואורי גרשוני, גלריה עיננע, תל-אביב

שי זילברמן, ללא כותרת (קטע) צילום: עוזי צור

פופ ורנסנס, נמוך וגבוה, חברו יחד בת-ערוכת הקולאו'ים הזוגית של שי זילברמן ואורי גרשוני "קשר עין". קשר העין הזה מבודד, גוזר, מחבר ומרביק את הדימויים לתצריף הקולאו' בתבונה רבה. הקולאו'ים של זילברמן וגרשוני שומרים אמונים לרוחו של הקולאו' הראשוני: לידני (כנגד הקלות הבלתי נסבלת של הדיגיטלי), לסוריאליזם העדין של אבות הקולאו', לחיבור המטא-פורי של השירה הסוריאליסטית ולשירה בכלל. כל אלה הם חומד גלם פואטי, אירו-ני, לחלומות בהקיק.

זילברמן הוא אמן אמיתי של קולאו', והחיבורים השיריים שלו בוראים הילה לא-נראית מסביב להתכה הקולאו'ית. בחלל המוקד לו מוצגת סדרה של ארבעה על-מים יפי תואר, צילום ראשם בצבע חיזור על נייר מצהיב. זילברמן עוצם את עיניהם

התערוכה היפה הזאת, היוצרת חתך מסוים בגוף היצירה של יואב בראל, מעוררת חשק לחזור אל עבודותיו של בראל, שמת ב-1977 בן 44. מאז תחילת פעילותה, גלריה Tempo Rubato מציגה קו מהודק ומרויק של חתכים אמנו-תיים כמושגיות, ועם זאת יש בה משהו החו-מק מהגדרה. התערוכה של בראל היא כמובן מסוים יוצאת דופן בהיותה תערוכה היסטו-רית, היסטוריה חיה ונושמת, גם אם ההווה שלה היה ב-9-1968, בהתחברות עם לונדון וניו יורק, עם אמנות הפופ. בראל, שהתקבע בתודעה המקומית כאמן של קו, כאמן גרפי (אחר משיאיו היה רישומיו לספרון שירי יאיר הורוביץ "מקום", שכמו נתוו בחר-טי ברזל), פורץ כאן מחדש אל התודעה כצייר של צבע, כאמן פופ אמיתי. הת-ערוכה מבודדת את האלמנט הזה ומאירה אותו באור אחר, מלא וחוק. הפופ שלו יונק מעולם הפרסום והז'ורנלים הזרים כמקור לגיטימי של השפעה אמנותית, מחזיר את הדקורטיבי והאיורי אל הזרם המרכזי באמנות הישראלית של זמנו. על הקירות הלבנים של הגלריה בוהקים הציורים בצבעוניותם הפסיכר-לית, כמו "דוגמניות באדום וירוק", שבו הפסים האדומים הזוהרים של השמלמ-לות מבודדים על ירוק זרחני לא פחות של הרקע. הניגוד בין הצבעים, הגרפיות הקינטיית, האופן שבו בראל חותך את הדוגמניות בפריים הבר, כפריים מצר-

לם, כל אלה נוהרים אל מין מופשט פסיכרלי, המרצד בתחושה של צעירות נצחית. הציור "מעבר חציה" מצליח לחרוד מבעד לקליפה הוויזואלית של אמנות הפופ אל איזו אמת פנימית, תרבותית, בת חלוף, שהוקפאה בו לתמיד. הקלידים של מעבר החציה ממלאים את הבר כפרספקטיבה כמעט לא מורגשת, כמרגות שעל פניהן האשה שבחזית יוררת, ואחרת מהלכת כדוגמנית אלגנטית; ביניהן חולפת צללית שחורה ושטוחה לחלוטין של רוכב אופנוע היוצא כבר מהפריים ויוצר תחושה של תנועה מתמדת. זה תצריף גרפי שמקצב הרחוב מתומצת בו לשבריר רגע, ציור הקולט את הדר-ממד בפוסטר הפופי "גומרתי?" נוגע בחושניות המינית הפו-פית. האשה המשוחררת כבר (אחרי הגלולה), עומדת מתריסה ומרוחקת, ומגזרות גרפיות של צבעים מרכיבות את דמותה. רגליה